

LINGUA LATINAE : LATİN DİLİ – LATİNCE

Latince adından da anlaşılacağı gibi Latin denilen bir ulusun dilidir . Çağlar boyunca bilim dili olarak kullanılmış ve hala bugün de kullanılmaktadır .

Latince , İtalya 'nın kuzeyinde **Latium** denilen bölgenin halkının diliydi . Bugün saf Latince yalnız Vatikan ' da Papalık ' ta kullanılmakta ve konuşulmaktadır . Buna karşın Latin kökenli ulusların dilleri ki bunlara örnek İtalyanca , İspanyolca , Portekizce , Romence , Latince kökenli dillerdir ve bu dillerin bir çok kelimeleri Latince'dir ve bu diller Latince ' nin izlerini taşırlar .

Latince , Tıp ' ın uluslararası dilidir . Denilebilirki Latincesiz Tıp olmaz , Tıpsız da Latince olmaz .

Latince Tıp terimlerini gereği gibi anlayıp kavrayabilmek için hiç kuşkusuz ki genel bir Latince dilbilgisine gereksinim vardır . Bu konuyu göz önüne alarak biz burada daha çok Tıpta kullanılan Latince terimlerin okunup Türkçe karşılıklarının öğrenilebilmesi , anlaşılabilmesi için Latince dilbilgisi bakımından gerekli gördüğümüz konular üzerinde durmak istiyoruz .

LATİNCE ALFABE :

Latin alfabesi , 24 harften oluşur . Bunlar ; **a , b , c , d , e , f , g , h , i , k , l , m , n , o , p , r , q , s , t , u , v , x , y , z** harfleridir . Latin alfabesinde görüldüğü gibi Türk alfabesini oluşturan alfabeden çok az değişiklik vardır . 24 harften oluşan Latin alfabesinde bulunmayan **j** harfi sonradan Latince'de kullanılan bu kelimelerdeki **i** harfi yerine girmiş olup , Türkçedeki **y** harfi gibi okunur . Örneğin: Jejunum (yeyunum) : Boş barsak

Latin alfabesinin okunuşu Türkçe gibidir ancak Türk alfabesinde bulunmayan **q** : ku ve **x** : iks gibi okunurlar .

Latince kelimeler Türkçede olduğu gibi genellikle yazıldıkları gibi okunurlar ancak vurgular iki heceli kelimelerden ilk hecede örneğin bulla : kabarcık , caput : baş , üç heceli kelimelerde orta hecede örneğin ; thalamus : tepe , habena : dizgin , kayış ve çok heceli kelimelerde ise sondan bir önceki hece üzerindedir . Örneğin ; latissimus : en geniş , longissimus : en uzun gibi .

Latince alfabedeki harfler de Türkçe alfabede olduğu gibi sesli ve sessiz harfler olmak üzere 2 grupta toplanırlar .

1 – Sesli Harfler :

a , e , i , o , u , y harfleri olup hemen hepsi de Türkçedeki gibi okunurlar . Yalnız **y** harfi **i** gibi **u** harfi de **ng** ve **q** harflerinden sonra gelirse **v** gibi okunurlar . Bunlardan başka sesli harflerin ikisi yan yana gelerek oluşturdukları sesli harfler vardır ;

ae e gibi okunur .

Örnek : Caecum : Çekum

au av gibi okunur.

Örnek : Auricula :Avrikula

oe ö gibi okunur.

Örnek : Coeliacus :Çöliyakus

eu ö gibi okunur.

Örnek : Neuron : Nöron :Nöyron

1- v harfi ile u harfi arasında bir durum söz konusudur.

2- Tam ö gibi değilde biraz da y harfi gibi okunur.

2 – Sessiz Harfler :

b , c , d , f , g , h , k , l , m , n , p , q , r , s , t , v , x , y , z harflerinden oluşur . Okunuşları Türkçedeki gibidir . Ancak :

c genellikle **k** gibi okunur . Yalnız kendisinden sonra **e , ae , i , oe** ve **y** gibi harfler gelirse o zaman da **s** harfi gibi okunur . Yalnız başka bir durum vardır ki bu Latincenin kendine

özgü kuralsız bir kuralıdır . Bazı kelimeler bu s gibi okunmaları
gerekmelerine karşın ç gibi okunurlar . Bu Latincenin kendine
özgü bir kuralıdır ve kulağa hoş da gelir .

Örnek :

- 1- caput: kaput k okunur.
calcar : kalkar k okunur .
canis : kanis k okunur .
- 2 - centrum : sentrum s okunur .
cervix : serviks s okunur .
cilium : silium s okunur .
- 3 – caecum : çekum ç okunur .
coeliacus : çöliyakus ç okunur .

Bundan başka aşağıda gösterildiği gibi 2 sessiz harf de yan yana
gelerek Türkçedeki tek sessiz harf gibi okunurlar .

ch harfleri k gibi okunur .

Örnek :

choana – koana
chole – kole
chorda – korda
bronchus – bronkus

ph harfleri f gibi okunur .

Örnek :

pharynx - farinks
phallus-fallus
phalanx-falanks
philtrum-filtrum

th harfleri t gibi okunur .

Örnek :

thalamus-talamus
thenar-tenar
theca – teka
thorax-toraks

rh harfleri r gibi okunur .

Örnek :

rhomboidea – romboidea

rhesus-resus

rhino – rino

rhomboncephalon - rombonsefalon

Dilbilgisi bakımından Latince kelimeler Türkçede olduğu gibi isim , sıfat , zamir , fiil (yüklem) , zarf vb . sınıflara ayrılırlar . Biz burada bunları ayrı ayrı ele alarak derinliğine görmek yetkisini kendimizde görmediğimiz gibi konu bizim konumuz dışındadır . Ancak hemen çoğunu isim ve sıfattan oluştuğu Latince Tıp terimlerinin anlamı ve kavranmasını kolaylaştırmak için gerekli gördüğümüz isim ve sıfatlar hakkında kısaca bir bilgi vermeyi yararlı buluyoruz.

İSİMLER : NOMİNA

Latince İsimlerin ;

1- **Genus : Cins**

2- **Numerus : Sayı**

3- **Casus : Durum** olmak üzere 3 şekli vardır.

1-**Genus (Cins)** : Latince isimler Türkçeden farklı olarak cinsiyete sahiptirler ki Şöyle ki ;

genus masculinus : erkek cinsi

genus femininus : dişi cinsi

genus neutrum : nötr cins

Örneğin erkekler ,nehirler ve uluslar erkek cinsine , kadınlar ,ağaçlar da dişi cinsine aittirler.

2-Numerus (sayı) : Türkçede olduğu gibi Latince de Singular (Tekil) ve Plural(Çoğul) olmak üzere 2 ayrı sayı niteliğine sahiptirler.

3-Casus (Durum) : İsimlerin 6 durumu vardır.

1- nominativ (us) : yalın hali

2- genitiv (us) : in hali

3- dativ (us) : e hali

4- akkusativ (us) : i hali

5-ablativ (us) : den hali

6- vokatif (us) : hitap , söylev hali

Tıp terimlerinde kullanılan ve isim olan Latince terimler genellikle nominativ (us) =yalın ve genitiv (us) =in halinde olup Singular (tekil) ve Plural (çoğul) olarak geçerler. Bu nedenle bu isimlerin yalnız nominativ ve genitiv hallerinin tekil ve çoğullarının cinsine göre nasıl şekil değiştirdiklerini ve bunların nasıl yapıldıklarını anlatmaya çalışacağız .

Latince de her ismin bir kökü olup, buna eklenen bir veya birden fazla hecelerde de o kelimenin açıklamak istediği asıl kelime türer. Örneğin : Lup- köküne a eklenirse Lupa =dişi kurt anlamına gelen kelime , -us eklenirse Lupus = erkek kurt anlamına gelen gelen asıl kelime oluşmuş olur. Bu kelimelerin de sonlarına isimlerin çoğul ve durum durumunu gösteren ‘ sonek ‘ lerini getirmek suretiyle isimlerin çeşitli durumları olan çekimleri yapılır.

Örneğin : Lupa (dişi kurt) kelimesin ele alırsak

- TEKİL -

Nominativ : lupus : kurt

Genitiv : lupae :kurdun

- ÇOĞUL -

Nominativ : lupae : kurtlar

Genitiv : lporum : kurtların

Gösterilen şekilde e ve rum soneklere eklenerek tekil ve çoğulların yalın ve in hallerine ilişkin çekimleri yapılır.

Bu ilk açıklama ve örnekten sonra isimlerin çekimleri aşağıdaki asıl prensiplere uyularak yapılabilir. Kelimelerin her ne kadar istisnaları varsa da genellikle son heceleri a, us, um, is, in, r, t veya x gibi hece veya sessiz harflerle yapılır. Böyle olunca bu şekilde sonlanış gösteren kelimelerin çekimleri için bazı genel kurallar ortaya konulabilir. Her şeyden önce isimlerin cinslerini tanımak gerekir, bunun içinde genel olarak kelimenin son hecesine bakılır.

Şöyleki ;

1- Sonu r ile biten bazı kelimelerle sonu a ve e ile biten kelimeler femininum =dişi (f) dirler. Ancak Ulus ve nehir adları masculinus =erkek (m) olup bu kuralın dışında kalırlar.

2- Sonu us ile biten kelimelerle sonu r ile biten bazı kelimeler masculinus=erkek (m) dirler. Ancak ülke, kent ve ağaç gibi kelimeler ise femininum =dişi (f) olup istisna oluştururlar.

3- Sonu um ve u ile biten isimlerde genellikle neutre = nötr = cinsiz (n) dirler.

Kelimelerin cinslerini de tanımladıktan sonra bunların çekimlerine geçelim.

Bu çekimleri gruplar halinde yaparsak daha didaktik (öğretici) olacağı kanısındayız.

1.GRUP

Sonu a ile biten bir isim bu haliyle tekil yalın = singular nominativ olup bunun tekil in durumu = singular genitiv kelimenin sonuna e getirmek ,çoğul, yalın = plural nominativ ise aynı şekilde e harfi eklenerek , çoğul in durumu = plural genitiv de rum soneki eklenmesiyle oluşturulur.

ÖRNEKLER :

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ sutura : dikiş
Genitiv suturae : dikişin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ suturae : dikişler
Genitiv suturarum : dikişlerin

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ arteria : atardamar
Genitiv arteriae : atardamarın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ arteriae : atardamarlar
Genitiv arteriarum : atardamarların

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ vena : toplardamar
Genitiv venae : toplardamarın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ venae : toplardamarlar
Genitiv venorum : toplardamarların

II.GRUP :

Sonu us ile biten erkek ve dişi isimlerin çekimlerinde , tekil –in hali =singular genitiv yapmak için us yerine i harfi getirerek , çoğul

yalın =plural nominativ de ise us yerine i koymak ve sonunda çoul –
in hali =plural genitiv halinin de us yerine arum soneki konulmak
suretiyle yapılır.

ÖRNEKLER :

TEKİL = SINGULAR

Nominativ
Genitiv

nervus :sinir
nervi : sinirin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ
Genitiv

nervi : sinirler
nervorum : sinirlerin

TEKİL = SINGULAR

Nominativ
Genitiv

sulcus : oluk
sulci : oluğun

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ
Genitiv

sulci : oluklar
sulcorum : olukların

TEKİL = SINGULAR

Nominativ
Genitiv

caecus : kör
caeci : körün

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ
Genitiv

caeci :körler
caecorum : körlerin

III.GRUP :

Sonu er ile biten erkek (m) isimlerin çekimleri singular genitiv = tekil in hali yapmak için er yerine i harfi konarak plural genitiv = çoğul in hali yapmak için de i harfi yerine orum soneki getirilerek yapılır.

ÖRNEKLER:

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ liver : kitap
Genitiv livri : kitabın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ livri : kitaplar
Genitiv livrorum : kitapların

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ lacer : yırtık
Genitiv laceri : yırtığın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ laceri : yırtıklar
Genitiv lacerum : yırtıkların

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ puer : oğlan
Genitiv pueri : oğlanın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ pueri : oğlanlar
Genitiv puerorum : oğlanların

NOT : Sonu r ile biten isimlerin çekimleri de tekil in hali = singular genitiv yapmak için r harfi yerine ris çoğul yalın halinde = plural nominativ de ise r harfi yerine res ve çoğul in halinde =plural genitiv ise r harfi yerine rum soneki getirilerek yapılır.

IV.GRUP :

Sonu " um " ile biten nötr = cinsisiz (n) isimlerin çekimlerini yapmak içinde singular genitiv halinde = tekil yalın halinde " um " yerine " i " plural nöminativ = çoğul yalın halinde " um " yerine " a " ve plural genitiv halinde = çoğul in halinde " um " yerine " arum " soneki getirilir .

ÖRNEKLER :

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : ligamentum = bağ
Genitiv : ligamenti = bağın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : ligamenta = bağlar
Genitiv : ligamentorum = bağların

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : tuberculum = tümsekcik
Genitiv : tuberculi = tümsekcğin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : tubercula = tümsekcikler
Genitiv : tubercularum = tümsekciklerin

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : jugulum = boyunduruk

Genitiv : juguli = boyunduruğun

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : jugula = boyunduruklar

Genitiv : jugularum = boyundurukların

V. GRUP :

Sonu " us " la biten ve istisna = ayrıcalık gösteren bazı isimler vardır ki , bunların çekimlerinde ise sadece plural genitiv halinde = çoğul in halinde değişiklik olup " us " yerine " uum " soneki getirilir . Diğer halleri ise hiç değişmez aynı kalır .

ÖRNEKLER:

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : ductus = kanal

Genitiv : ductus = kanalın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : ductus = kanallar

Genitiv : ductuum = kanalların

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : manus = el

Genitiv : manus = elin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : manus = eller

Genitiv : manuum = ellerin

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : sinus = boşluk
Genitiv : sinus = boşluğun

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : sinus = boşluklar
Genitiv : sinuum = boşlukların

VI. GRUP :

Sonu “ u ” ile biten isimlerin çekimlerinde ise singular genitiv halinde = tekil in halinde “ u ” yerine “ us ” , plural nominativ halinde = çoğul yalın halinde “ u ” yerine “ ua ” ve plural genitiv hali = çoğul , in halinde “ uum ” soneki getirilerek yapılır .

ÖRNEKLER :

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : cornu = boynuz
Genitiv : cornus = boynuzun

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : cornua = boynuzlar
Genitiv : cornuum = boynuzların

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : geni = diz
Genitiv : genu = dizin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : genua = dizler

Genitiv : genuum = dizlerin

VII . GRUP :

Sonu " es " ile biten isimlerin çekiminde singular genitiv halinde = tekil in halinde " es " yerine " ei " getirilir ; plural nominativ halinde = çoğul yalın halinde değişmez ve plural genitiv = çoğul in halinde " es " yerine " erum " soneki getirilmek suretiyle yapılır .

ÖRNEK :

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : facies = yüz
Genitiv : faciei = yüzün

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : facies = yüzler
Genitiv : facierum = yüzlerin

VIII . GRUP :

Sonu " is " le biten sözcükler tekil yalın = singular nominativ ve tekil in halleri = singular genitiv halleri ayrı olup , çoğul yalın = plural nominativ halinde " is " yerine " es " veya " ia " al . Çoğul in halinde = plural genitiv halinde ise " is " yerine " ium " soneki alır .

ÖRNEKLER:

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : auris = kulak
Genitiv : auris = kulağın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ	: aures = kulaklar
Genitiv	: aurium = kulakların

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ	: muris = fare
Genitiv	: muris = farenin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ	: mures = fareler
Genitiv	: murium = farelerin

IX . GRUP :

Sonları **g , c , d , l , n , r , t ve s** gibi sessiz harflerle biten isimlerin çekimlerinde şöyle yapılır .

Genellikle bu sessiz harflerin sonuna masculin = erkek (m) ve femininum = dişi (f) sözcüklerin çekimleri için tekil için halinde = singular genitiv de “ is “ , çoğul yalın da = plural nominativ de “ es “ çoğul in halinde = plural genitiv halinde de “ um “ soneki getirilmek suretiyle yapılır . Cinsiz = neutre (n) sözcüklerin çekimleri ise sözcüğün sonuna tekil in hali için = singular genitiv hali için “ is “ , çoğul yalın = plural nominativ hali için “ a “ ve çoğul in hali = plural genitiv hali için de “ um “ soneki getirilir.

ÖRNEKLER:

TEKİL = SİNGULAR

(m) Nominativ	: venter = karın
Genitiv	: venteris = karnın

ÇOĞUL = PLURAL

(m) Nominativ : dolor = ağrı
Genitiv : doloris = ağrının

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : dolores = ağrılar
Genitiv : dolorum = ağrılarının

TEKİL = SINGULAR

(n) Nominativ : caput = baş
Genitiv : capitis = başın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : capita = başlar
Genitiv : capitum = başlarının

TEKİL = SINGULAR

(n) Nominativ : tuber = tümsek
Genitiv : tuberis = tümseğin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : tubera = tümsekler
Genitiv : tuberum = tümseklerinin

TEKİL = SINGULAR

(m) Nominativ : vomer = saban
Genitiv : vomeris = sabanının

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : vomeres = sabanlar

Genitiv : vomerum = sabanların

TEKİL = SİNGULAR

(n) Nominativ : abdomen = karın
Genitiv : abdominis = karının

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : abdomina = karınlar
Genitiv : abdomenum = karınların

TEKİL = SİNGULAR

(n) Nominativ : foramen = delik
Genitiv : foraminis = deliğın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : foramina = delikler
Genitiv : foraminum = deliklerin

TEKİL = SİNGULAR

(f) Nominativ : regio = bölge
Genitiv : regionis = bölgenin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : regiones = bölgeler
Genitiv : regionum = bölgelerin

TEKİL = SİNGULAR

(f) Nominativ : sanguis = kan

Genitiv : sanguinis = kanın

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : sanguines = kanlar
Genitiv : sanguinum = kanların

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : corpus = cisim
Genitiv : corporis = cismin

ÇOĞUL = PLURAL

Nominativ : corpora = cisimler
Genitiv : corporum = cisimlerin

Bu genel kurallara uymayan bazı sözcükler de vardır fakat bunların Tıp terimlerinde kullanılanların sayısı pek az olduğundan bizim için büyük bir önem taşımazlar . Onun için burada bunlardan söz edilmeyecektir . Ancak bunlardan bazıları Tıp Terimlerinde sadece TEKİL , YALIN = SİNGULAR NOMİNATİV ve TEKİL , İNDURUMU = SİNGULAR GENİTİV hallerinde kullanılırlar ki bunlardan bazıları şunlardır :

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : apex = uç
Genitiv : apicis = ucun

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : mater = ana

Genitiv : matris = ananın

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : femur = uyluk
Genitiv : femoris = uyluğun

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : os = ağız
Genitiv : oris = ağzın

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : origo = çıkak , başlangıç
Genitiv : originis = başlangıcın

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : mons = tepe
Genitiv : montis = tepenin

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : pes = ayak
Genitiv : pedis = ayağın

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : atlas = ilk boyun omuru, atlas
Genitiv : atlantis = ilk boyun omurunun, atlasın

TEKİL = SİNGULAR

Nominativ : larynx = gırtlak
Genitiv : laryngis = gırtlığın

X . GRUP :

Tıp Terimlerinde bazen özel adlarda terim olarak kullanılabirler.

Örneğin : Meckel , Corti , Sylvius , Galenos birer özel isimdir . Bunların genitiv hali = in hali kullanılarak sıra ile ansa Galeni = Galenos kangalı, organon Corti = Corti organı, aquaductus Sylvii : Sylvius un su kanalı, diverticulum Meckeli = Meckel çıkmazı terimleri yapılmıştır . Bunun gibi daha bir çok örnek vardır . Bununla birlikte özel isimlerden anatomik terimler oluşturma eğilimi gittikçe zayıflamaktadır ; hatta bugün tamamen terk edilmiş gibidir . Fakat biz yine de Literatürsel bir bilgi taşıması açısından bu ünlü kişilerin adlarını vermeyi uygun gördük .

Achilles : Mitolojik kişi adı

Tendo Achilles : Aşil kirişi, Aşil tendonu

Alcock : (1784 – 1833) Londralı (İngiliz) Cerrahı .

Canalis Alcocki : canalis pudendalis

Ammon : Eski Mısır Tanrısı

cornu Ammonis : Ammon boynuzu

Angström : (1814 – 1874) :Upsalalı Fizikçi

Ölçü birimi : A o = 10 üzeri -7

Arantius , J.c. (1530 – 1589) : İtalyan Anatomist

ductus Arantii : Aranti kanalı

Aschoff : (1866 – 1942) : Freiburglu Patalog

Tawara (1873 - ?) : Fukuoka ‘ lı (Japon) Patalog

Auerbach , P (1826 – 1897) : Breslau ‘lu Anatomist

plexus Auerbachi : Auerbach ağı : plexus myentericus

Bartholin G . (1655 – 1738) : Kopenhaglı (Danimarkalı)

Anatomist

ductus Bartholini : Bartolin kanalı

glandulae Bartholini : glandulae vestibularis majores :

Bartholin bezleri : Vagina büyük dudağı bezleri

Bechterew W. (1857 – 1927) : St.Petersburg’lu (Rus)
Anatomist

nucleus Bechterewii : nucleus vestibulavis superior :
Bechterew çekirdeği

Bertin , e.J. (1812 – 1781) : Parisli (Fransız) Anatomist
columna Bertini : columna renalis : Bertin uzantıları

Bochdalek , V.A. (1801 – 1883) : Praglı (Çek) Anatomist
Trigonum Bochdaleki : trigonum lumbocostale :

Bochdalek üçgeni

Botallo , L : (1530 – 1600) İtalyan Hekimi

lig. arteriosum Botalli : atardamarın Botallo bağı

Bowman W. (1816 – 1882) : İngiliz Hekimi
capsulae Bowmani : Bowman kapsülü

Broca , P . (1824 – 1880) : Parisli (Fransız) Cerrah ve
Antropolog .

Centrum Brocae : Broca merkezi : motor konuşma
merkezi

Brunner , J.C . (1653 – 1727) : Alman Anatomist

gil , Brunneri : gll . düodenalis : Brunner bezleri .

Buradach , K.F. (1776 – 1847) : Doğu Prusyalı Anatomist
fasciculus buradachi : fasciculus cuneatus : Burdach

demeti

Cajal , Y. (1852 – 1934) : 1906 Nobel Ödülünü kazanmış
İspanyol Anatomist

Camper , P. (1722 – 1789) : Amsterdamlı (Hollandalı)
Anatomist

fascia Camperi : Camper fasiyası

Clark J.A.L . (1817 – 1880) Londralı (İngiliz) Anatomist
Stilling – Clark sütunu

Cooper A.P. (1768 – 1841) : İngiliz Hekimi

fascia Cooperi : fascia cremasterca : Cooper fasiyası

Corti A. (1822 – 1876) : Hekim

organon Cortii : Corti organı

Douglas J. (1675 – 1742) : İskoçyalı Anatomist

Excavatio Douglasi : excavatio rectouterina : Douglas

çıkması

Linea semicircularis : linea Douglasi : Douglas çıkması

Ebner V. (1842 – 1925) : Viyanalı (Avusturyalı) Anatomist
gll . Enberi : gll . linguales : Ebner bezleri
Eustachio , B. (1520 – 1574) : İtalyan hekim
tuba Eustachio : tuba anditiva ossea : Eustachio

borusu

Faloppio , G. (1523 – 1562) : İtalyan Cerrahı
canalis Fallopi :canalis n. facialis : Fallopiya kanalı
tuba uterina : ductus Fallopi : Fallopiya tübü

Glisson , F. (1597 – 1673) : Londralı (İngiliz) Hekim
capsulea Glissoni : capsula hepatis : Glisson kapsülü

Golgi C. (1844 – 1926) : İtalyan Anatomist
apparatus Golgi : Golgi cihazı

Goll F. (1828 – 1903) : İsveçli Anatomist
fasciculus Golli :Goll demeti : fasciculus lateralis

posterior.

Graaf R. (1841 – 1873) : Fransız Anatomist
Graff follikülü (yumurtada)

Gratiolet L. (1815 – 1865) : Parisli (Fransız) Anatomist .

Haller A. (1708 – 1877) : İsveçli Bilim Adamı
diverticulum Halleri : Haller çıkmazı : sinus obliquus

pericardii

Circulus arteriosus Halleri : Hallerin atardamar

dönencesi

lamina vasculosa chorioidea Halleri : Hallerin zarsı

damar yaprağı

rete testis Halleri : Hallerin testis ağı

Harder J. J. (1656 – 1711) : Basel 'li (İsveçli) Anatomist
glandulae Harderi : Harder bezleri

Hasner , J. (1819 – 1892) : Praglı (Çek) Bilim Adamı

Hasner kapağı : plica ductus nasolacrimalis

Hassal , A.H. (1817 – 1894) : Londralı (İngiliz) Hekim
corpusculus Hassali : Hassal cisimcikleri

Havers C. (1650 – 1702) : Londralı (İngiliz) Anatomist
canalis Haveri : Havers kanalları

Helleweg H.C. (1847 – 1901) : Vedinburglu Psikiyatrist,ruh
hekim

Henle F. (1809 – 1885) : Göttingenli Anatomist

Henle kulpu = Henle kangalı = Henle kavsi = Henle kanalcığı

Hesselbach , F.K : (1759 – 1816) : Alman Cerrahı

lig.Hessalbachı : Hesselbach bağı : lig. interfoveolare

Hessl , R. (1824 – 1881) : Avusturyalı Patalog ve Anatomist

gyrus Hessli : Hessl kıvrımı : gyri temporales transversı

: kabuksal işıtme merkezi

Higmore , N . (1613 – 1685) : İngiliz Cerrahı

sinus (cavum) Higmori : Higmore boşluğu (: sinus

maxillaris)

His W. (1863 – 1934) : Alman hekimi

His demeti.

Hortega , del R.H.P . (1882 – 1945) : Arjantinli Histolog .

Houston J . (1802 – 1845) : Dublinli (İrlandalı) Hekim.

Houston kapakları : plicae transversales recti

Hunter , John (1728 – 1783) : İngiliz Hekim , Anatomist ve

Cerrah.

canalis Hunteri : Hunter kanalı : canalis adductorius

Jakobson . L .L . (1783 – 1843) : Kopenhaglı (Danimarkalı

) Anatomist

organon Jakobsoni : Jakobson organı : organon

vomeronasale

Keith J.A. (1866 – 1955)

Flack , M.F.(1882 – 1931)

Keith – Flack düğümü : nodus sinoatrialis (: auricularis)

Kohlrausch O.I.B. (1811 – 1854) : Alman hekimi

plica Kohlrauschi : Kohlrausch kapağı : plica

transversa recti dexter

Labbe. L. (1832 – 1916) : Fransız Cerrahı

trigonum Labbe : Labbe üçgeni : midenin karın ön

duvarına değen kısmı

Langerhans . P . (1847 – 1888) : Freiburđlu Anatomist

insula Langerhansi : Langerhans adacıkları (pankreas

dokusundaki insulin salgılayan hücre odacıkları)

Lieberkühn , J.N . (1711 – 1750) : Alman hekimi

gll. Lieberkühni : Lieberkühn bezleri : ince barsak

(onikiparmak barsağındaki özel bezler)

Lietaud.J. (1703 – 1780) Fransız Hekimi

**trigonum Lietaudi : Lietaud üçgeni : trigonum vesica
Littre.A. (1658 – 1726) : Parisli (Fransız) Anatomist ve
Cerrah**

**gll.Littrei : Litre bezleri : gll.urethralis
Malpighi. Marcello (1628 -1694) İtalyan Anatomist
corpusculus Malpighi :Malpighi cisimciği : glomerulus
pyramides Malpighi : Malpighi piramidleri :
pyramydes renales**

**Meckel.J.F. (1714 – 1774) : Alman Anatomist
diverticulum Meckeli : Meckel diveriticulumu :
diverticulum ilei**

**ganglionum Meckeli : meckel ganglionu : ganglion
pterygopalatinum : ganglion submandibulare**

**Meibom. Lt.(1638 – 1700) :Alman Anatomist
gll.Meibomi :Meibom bezleri : gll.tarsales**

**Morgagni.Giovanni Batista (1682 – 1771) : Padualı (İtalyan
) Anatomist ve Patolog**

appendix testis Morgagni

sinus rectales Morgagni

bulbus olfactorius Morgagni

locunde urethrales Morgagni

foramen caecum linguae Morgagni

concha nasalis suprema Morgagni

columnae anales Morgagni

ventriculus laryngis Morgagni

Oddi.R. (?-1887) : İtalyan Anatomist

sphichter Oddi : Oddi sifinkteri

Pacchioni .A. (1665 – 1726) : İtalyan Anatomist

granulationes Pacchionini : Pacchioni taneciklenmesi

Passavant Ph.G. (1815-1893) : Alman Cerrahı

**papillae pharyngeus Passavanti : yutaktaki Passavant
kabartısı**

Pecquet.J.(1822-1874) : Fransız Anatomist ve Cerrah

cisterna Pecqueti : Pecquet sarnıcı : cisterna chyli

ductus Pecqueti : Pecquet'in lenf kanalı : ductus

thoracicus

Pertik.O.(1853 – 1919) : Budapeşteli (Macar) Anatomist

diverticulum Pertiki : Pertik çıkmazı : processus pharyngeus
Petit. F.P. (1664- 1741) : Fransız cerrahı
canalis Petiti : Petit kanalı : spatium apparatus suspensorii lentis
Petit.J.K.(1674-1760) : Parisli (Fransız) cerrah
trigonum Petiti : Petit üçgeni : trigonum lumbale
Peyer.J.K. (1653 – 1712) : İsvçreli Anatomist
nodi lymphatici Peyeri : Peyer lenf düğümleri : nodi lymphatici solitarii
Pirogoff.N.İ. (1810 – 1881) : St.Petersburglu (Rus) Anatomist
angulus Pirogoffi :Pirogoff aç ısı : angulus venosus
Poupart.F.(1816- 1708) : Parisli (Fransız) Anatomist ve Cerrah
lig.Pouparti : Poupart bağı : lig. inguinale
Ranvier.L.A.(1835 – 1922) : Fransız Anatomist
plexus Ranvieri : Ranvier ağı
Remak.R.(1815 – 1865) : Alman Nörolog
plexus Remaki : Remak ağı : plexus submucosus Meisneri
Retzius.M.G.(1842-1919) : İsveçli Histolog
spatium Retziusu :Retzius aralığı : spatium praevesicale
Riolan.J. (1585 – 1657) : Fransız Fizyolog
Riolan demeti : (m.styloglossus , m.stylohyoideus,m.stylopharyngeus,lig.stylomandibulare ,lig.stylohyoideum dan oluşan demet)
Rivinus.A.Q. (: Bachmann E.) (1652-1723) : Alman Anatomist ve Fizyolog
ductus Rivini : Rivinus kanalı : ductus sublinguales minores
incisura Rivini : Rivini kertiği : incisura tympanica
Rolando.L.(1773-1831) : İtalyan Anatomist
substantia Rolandi : Rolando maddesi : substantia gelatinosa
sulcus Rolandi : Rolando oluğu : sulcus centralis
Rosenmüller.J.C.(1771-1820) : Alman Anatomist

nodii lympho Rosenmülleri : Rosenmüller lenf düğümü
recessus Rosenmülleri : Rosenmüller çıkmazı : recessus

pharyngeus

Sondström.İ.V.(1852-1899) : Upsalalı Histolog

gll.Sondstömi : Sondström bezleri : glandulae

parathyreoidea

Sartorini.G.D. (1681 – 1737) : Venedikli (İtalyan)

Anatomist

cartilago Sartorini : Sartorini kıkırdağı : cartilago

corniculatio

concha Sartorini : Sartorini konkası : concha nasalis

suprema

ductus Sartorini : Sartorini kanalı : ductus

pancreaticus accessorius

incisura Sartorini : Sartorini kertiği : incisura

cartilaginis meatus acustici

Scarpa.A. (1747 – 1832) : İtalyan Anatomist

nervus Scarpa : Scarpa siniri : nervus nasopalotinus

trigonum Scarpa : Scarpa üçgeni : trigonum femorale

Schlemm.F. (1795 – 1858) : Alman Anatomist

canalis Schlemmi : Schlemm kanalı : sinus venosus

sclerae

Sertoli. (1842 – 1910) : Mailand'lı Fizyolog

cellulae Sertoli : Sertoli hücreleri

Sibson.F.(1814 – 1876) : İngiliz Anatomist

apaneurosium Sibsoni : Sibson akzarı

Stenon.(Stensen veya Stenosis) N. (1638-1686) :

Kopenhag'lı (Danimarka'lı) Anatomist

ductus Stenosis : Stenon kanalı : canalis parotideus

canalis Stenosis : Stenon kanalı : canalis incisivus

Sylvius.F. (1614 – 1672) . Amsterdam'lı (Hollanda'lı)

Hekim

aquaeductus Sylvii :Sylvius sukanalı : aquaeductus

mesencephali

cisterna Sylvii:Sylvius sarnıcı : cisterna valeculae

lateralis cerebri cerebri

fissura Sylvii :Sylvius çatlağı : fosso Sylvii : fissura

cerebri lateralis

Tarinus (Tarin) P. (1725 – 1761) : Fransız Anatomist
fossa Tarini :Tarinus çukuru : fossa intercruralis
hiatus Tarini :Tarinus gireği ,açıklığı :hiatus Fallopi
velum Tarini : Tarinus yumuşakçası :velum medullare
posterior

Tenon.J.R. (1724 – 1816) : Fransız Hekimi
fascia Tenoni : Tenon akzan : capsula bulbi
spatium Tenoni : Tenon aralığı : spatium
circumbulbare

Thebesius.A.C. (1688 -1732) : Hirschberg’li Hekim
valvula Thebesii :Thebesius kapakçığı :valvula sinus
coronarii
vena Thebesi : Thebesius toplardamarı : venae cordis
minima

Thomson.F.H. (1867 – 1938) : İngiliz Hekimi
fascia Thomsonii :Thomson akzarı

Tiedemann.F. (1781 – 1861) : Alman Anatomist
gll. Tiedamanni : Tiedemann bezleri : glandulae Bartholini

Treitz.W. (1819 -1872) : Prag’lı (Çek) Anatomist
musculus Treitzi :Treitz kas : m.suspensorius duodeni

Tyson.E. (1649 – 1708) : İngiliz Anatomist
gll.Tysoni :Tyson bezleri : glandulae preaputii

Valsalva.A.M. (1666 – 1723) : Bologna’lı (İtalyan) Anatomist
sinus Valsalvae :Valsalva boşluğu : sinus aortae

Waldeyer-Hartz.W. (1836 – 1921) : Alman Anatomist
anulus lymphaticus Waldeyeri: Waldeyerin lenfatik halkası

Walther .A.F. (1666 – 1746) : Alman Anatomist
ductus Waltheri ganglion coccygeum : Walther kanalı :
ductus sublinguales minores

Weber. M.I. (1795 – 1878) : Alman Anatomist
organon Weberi : Weber organı : utriculus prostaticus

Wharton.T.H. (1610 – 1673) : İngiliz Anatomist
ductus Whartoni : Wharton kanalı : ductus submandibularis
gll. Whartoni : Wharton bezleri : glandulae vestibulares
maiores

Willis.T.H. (1622- 1675) : İngiliz Cerrah ve Anatomist
poligonum Willisi : Willis poligonu : circulus arteriosus
cerebri

nervus Willisii : Willis siniri : nervus accessorius
Winslow. J.B. (1669 – 1760) : Fransız Anatomist
foramen Winslowi : Winslow deliği : foramen epiploicum :
foramen bursa omentalis
Wrisberg. H.A. (1739 – 1808) : Alman Anatomist
cartilago Wrisbergi : Wrisberg kıkırdağı : cartilago
cuneiformis
ganglionum Wrisbergi : Wrisberg ganglionu : ggl. cardiacum
Zinn. J.G. (1727 – 1759) : Alman Anatomist
arteria Zinni : Zinn atardamarı : arteria centralis retinae

SIFATLAR : ADJECTIVA

İsimlerin vasıf ve karakterlerini tanımlayan kelimeler olan Sıfatları ,

NİTELEME SIFATLARI

SAYI SIFATLARI

İŞARET SIFATLARI

SORU SIFATLARI

MÜLKİYET SIFATLARI ‘ na ayrabildiğimiz gibi

TEKİL SIFATLAR ve

ÇOĞUL SIFATLAR olarak da ayrabiliriz.

Yine isimlerde olduğu gibi masculin : erkek (m) , femininus : diği (f) ve cinsiz : nötr (n) ye sahip olan sıfatlarında değişik durumları mevcuttur ve bu üç cinsinde isimlerde olduğu gibi çekimleri yapılır.

Örneğin :

Longus : uzun sıfatının üç cinsine ait tekil ve çoğulları aşığıdaki gibi çekilir.

TEKİL : SİNGULAR

Nominativ	Masculus (m)	longus (: uzun)
Yalnız	Femininus (f)	longa
	Neutre (n)	longum

ÇOĞUL : PLURAL

Nominativ Yalnız	Masculinus (m)	longi (: uzunlar)
	Femininus (f)	longae
	Neutre (n)	longa

magnus : büyük sıfatının üç cinsine ait tekil ve çoğulları ise ;

TEKİL : SINGULAR

Nominativ Yalnız	Masculinus (m)	magnus : büyük
	Femininus (f)	magna
	Neutre (n)	magnum

ÇOĞUL : PLURAL

Nominativ Yalnız	Masculinus (m)	magni
	Femininus (f)	magnae
	Neutre (n)	magna

lateralis : yan, yanda sıfatının üç cinsine göre tekil ve çoğulları ,

TEKİL : SINGULAR

Nominativ Yalnız	Masculinus (m)	lateralis
	Femininus (f)	lateralis
	Neutre (n)	laterale

ÇOĞUL : PLURAL

Nominativ Yalnız	Masculinus (m)	laterales
	Femininus (f)	laterales
	Neutre (n)	lateralis

alveolaris : boşluklu sıfatının üç cinsine göre çekimleri ise ,

TEKİL : SINGULAR

Nominativ Yalnız	Masculinus (m)	alveolaris
	Femininus (f)	alveolaris
	Neutre (n)	alveolare

ÇOĞUL : PLURAL

Nominativ Yalnız	Masculinus (m)	alveolares
	Femininus (f)	alveolares
	Neutre (n)	alveolaria

şeklinde yapılır.

Sıfatlar , vasıf ve karakterlerini tanımladıkları isimlerin cinslerine uyarlar.Yani bir tamlamada isim hangi cinsten ise onu tanımlayan sıfat da o cinstendir.

Örneğin : Caput longum :uzun baş

Latince Tıp Terimleri arasında kullanılan sıfatların hemen çoğunlukla Niteleme ve Sayı Sıfatları olması nedeniyle bizde yalnız bu 2 çeşit sıfat ;

1- NİTELEME SIFATLARI (QUALİFİKATİF)

2- SA YI SIFATLARI (NUMERAL)

sıfatlar üzerinde duracağız.

1- NİTELEME SIFATLARI (QUALİFİKATİF) Niteleme sıfatlarının bilinen 3 derecesi vardır.
Bunlar ,

- a- POZİTİF : Normal durumu niteleyen
- b- KOMPERATİF : Karşılaştırmalı durumu niteleyen
- c- SUPERLATİF : Mübalağalı , abartmalı durumu niteleyen sıfatlardır.

ÖRNEKLER :

1. Longus : uzun sıfatını ele alırsak,

Pozitif : Normal	Longus : uzun
Comperativa :Karşılaştırmalı	Longior : daha uzun
Superlativ :Abartmalı	Longissimus : en uzun

2. Superius : üst sıfatını ele alırsak ,

Pozitif : Normal	Superus : üst
Comperativa :Karşılaştırmalı	Superior : daha üst
Superlativ : Abartmalı	Supremus : en üst

3.Magnus : büyük sıfatını ele alırsak ,

Pozitif : Normal	Magnus : büyük
Comperativa :Karşılaştırmalı	Major : daha büyük
Superlativ :Abartmalı	Maximus : en büyük

4.Parvus : küçük sıfatını ele alırsak ,

Pozitif : Normal	parvus : küçük
Comperativa : Karşılaştırmalı	minor : daha küçük
Superlativ : Abartmalı	minimus : en küçük

5.inferus : alt sıfatını ele alırsak ,

Pozitif : Normal	inferus : alt
Comperativa : Karşılaştırmalı	inferior : daha alt
Superlativ :Abartmalı	infimus : en alt

Bu sıfatların üç niteleme derecesinden (1- Normal:pozitiv , 2- Karşılaştırmalı :comperativa , 3- Abartmalı : superlativ) başka bir de yukarıda işaret edildiği gibi cinslerini de unutmamak gerekir.

ÖRNEKLER :

1- Superior :üst sıfatı ,

Masculinus (m)	erkek	superior
Femininus (f)	dişi	superior
Neutre (n)	cinssiz	superius

2- Longus : uzun

Masculinus (m)	erkek	longus
Femininus (f)	dişi	longa
Neutre (n)	cinssiz	longum

3- anterior : ön

Masculinus (m)	erkek	anterior
Femininus (f)	dişi	anterior
Neutre (n)	cinssiz	anterius

4- magnus : büyük

Masculinus (m)	erkek	magnus
Femininus (f)	dişi	magna
Neutre (n)	cinssiz	magnum

5- major : büyük

Masculinus (m)	erkek	major
Femininus (f)	dişi	major
Neutre (n)	cinssiz	majus

6- minor : küçük

Masculinus (m)	erkek	minor
Femininus (f)	dişi	minor
Neutre (n)	cinssiz	minus

Böylece üç ayrı cins gösteren niteleme sıfatlarının (Qualificativ) çekimi de her üç cins için ayrı ayrı ve isimlerde olduğu gibi yapılır. Tıp terimleri arasında yer alan bu tür sıfatlar yalnız tekil ve çoğul yalın halleri ile geinitiv (- in halinde) halinde olduğundan burada yalnız bununla ilgili örnekler vereceğiz.

Longus Longa Longum un çekimişöyledir.

1- TEKİL : SINGULAR

Nominativ	longus
Genitiv	longi

ÇOĞUL : PLURAL

Nominativ	longi
-----------	-------

Genitiv longorum

2- TEKİL : SİNGULAR

Nominativ longa
Genitiv longae

ÇOĞUL : PLURAL

Nominativ longae
Genitiv longarum

3- TEKİL : SİNGULAR

Nominativ longum
Genitiv longi

ÇOĞUL : PLURAL

Nominativ longa
Genitiv longarum

Aşağıdaki bazı sıfatlar ve çekimlerine ait Örnekler verilmiştir.

TEKİL : SİNGULAR

Masculinus (m)	Femininus (f)	Neutre (n)
nom. magnus	magnae	magni
gen. magni	magnae	magni
nom.longus	longa	longum
gen.longi	longae	longi
nom.minor	minor	minus
gen.minoris	minoris	minoris
nom.superior	superior	superior

gen.superioris	superioris	superioris
nom.major	major	majus
gen.majoris	majoris	majoris

ÇOĞUL : PLURAL

Masculinus (m)	Femininus (f)	Neutre (n)
nom. magni	magnae	manga
gen.magnorum	magnarum	magnarum
nom.longi	longae	longa
gen.longorum	longarum	longarum
nom.minores	minores	minora
gen.minorum	minorum	minorum
nom.superiores	superiores	superiora
gen.superiorum	superiorum	superiorum
nom.majores	majores	majora
gen.majorum	majorum	majorum

B – SAYI SIFATLARI (: NUMERAL)

Bunları üçe ayırmak mümkündür.

- 1- ASIL SAYI SIFATLARI
- 2- SIRA GÖSTEREN SAYI SIFATLARI
- 3- BÖLÜM GÖSTEREN SAYI SIFATLARI

1- ASIL SAYI SIFATLARI : 1 den başlamak üzere sayıları 1, 2, 3, 4,..... gibi sayılardır. Bunlardan unus : 1 (bir) , duo : 2 (iki) ve tres : 3 (üç) anlamına gelen sayı sıfatlarının cinsleri vardır. Diğer sayıların cinsleri yoktur.

UNUS : 1 (BİR)

Masculinus (m) Erkek : Unus

Femininus (f) Dişi : Una

Neutre (n) Cinsiz : Unum

DUO : 2 (İKİ)

Masculinus (m) Erkek : dua

Femininus (f) Dişi : duae

Neutre (n) Cinsiz : duo

TRES : 3 (ÜÇ)

Masculinus (m) Erkek : tres

Femininus) f) Dişi : tres

Neutre (n) Cinsiz : tria

LA TİNCE SA YILAR :

UNUS : 1

DUO : 2

TRES : 3

QUATTOR : 4

yada QUATUOR : 4

QUINQUE : 5

SEX : 6

SEPTEM : 7

NOVEM : 8

DECEM : 10

UNDECİM : 11

DUODECİM : 12

TREDECİM : 13
QUATTUORDECİM : 14
QUINDECİM : 15
SEDECİM : 16
SEPTENDECİM : 17
DUODEVİGİNTİ : 18
UNDEVİGİNTİ : 19
VİGİNTİ : 20
TRİGİNTA : 30
QUADRAGİNTA : 40
QUINQUAGİNTA : 50

3- SIRA GÖSTEREN SAYI SIFATLARI : Bunlar ise 1. (Birinci) ,
ikinci,üçüncü,dördüncü,beşinci,..... şeklinde olup aşağıda 50 ye
kadar sıralanmışlardır. Aşağıda görüldüğü gibi ilk üçü)Birinci, ikinci ve
üçüncü) üç ayrı cins gösterdikleri halde diğerleri bu cins farkını
göstermezler. Diğer bir deyişle diğer sayı sıfatları cinssizdirler.Bunlar ;

PRİMUS : BİRİNCİ
SECUNDUS : İKİNCİ
TERTIUS : ÜÇÜNCÜ
QUARTUS : DÖRDÜNCÜ
QUINTUS : BEŞİNCİ
SEXTUS : ALTINCI
SEPTIMUS : YEDİNCİ
OCTAVUS : SEKİZİNCİ
NONUS : DOKUZUNCU
DECIMUS : ONUNCU
UNDECIMUS : ONBİRİNCİ
DUODECIMUS : ONİKİNCİ
TERTIUS DECIMUS : ONÜÇÜNCÜ
QUARTUS DECIMUS : ONDÖRDÜNCÜ
QUINTUS DECIMUS : ONBEŞİNCİ
SEXTUS DECIMUS : ONALTINCI
SEPTIMUS DECIMUS : ONYEDİNCİ
DUODEVİCESİMUS : ONSEKİZİNCİ
UNDEVİCESİMUS : ONDOKUZUNCU
VİCESİMUS : YİRMİNCİ
TRİCESİMUS : OTUZUNCU
QUADRAGESİMUS : KIRKINCI
QUINQUAGİNTA : ELİNCİ

4- BÖLÜM GÖSTEREN SIFATLAR : Bunlar da birer birer , teker teker , ikişer ikişer , dörder dörder gibi sıfatlar olup Tıp terimlerinde çok az kullanılırlar.

Bunlara şunu da eklemek gerekir ki , sıfatlar nasıl ki niteledikleri isimlerin cinslerine uyuyorsa tekil ve çoğul oluşlarına da uyarlar. Buna göre çoğul olan bir ismi niteleyen sıfatın da çoğul olması gerekir

nodus profundus	: derin düğüm
nodi profundi	: derin düğümler
arteria profunda	: derin atardamar
arteriae profundae	:derin atardamarlar
arcus alveolaris	: boşluk kemeri
foramina alveolaria	: boşluk delikçikleri
dentes canini	: köpek dişleri

Yukanda yapılan bütün bu açıklamalara göre isim ve sıfatların çekimlerinde bir Anahtar olmak üzere aşağıdaki şemada kelimelerin cinslerine göre alacakları sonekler gösterilmiştir.

TEKİL : SINGULAR

ÇOĞUL : PLURAL

nominativ			nominativ		
		genitiv			genitiv
masc. femin.	neutre		masc.femin.	neutre	
-a		-ae	-ae		-arum
-us	-um	-i	-i	-a	-arum
-us	-u	-us	-us	-ua	-uum
-es		-ei	-es		-erum
-x -s -f	-e	-is	-es	-iq	-ium
-x -s -f	-i , -n	-is	-es	-a	-um

Sıfatların çekimde aldıkları sonekler ise ;

TEKİL : SİNGULAR

ÇOĞUL : PLURAL

nominativ	genitiv	nominativ	genitiv
-or	-oris	-ores	-orum
-us	-oris	-ora	-orum
-is	-is	-es	-ium
-e	-is	-ia	-ium

Bu Dr.Ali Yıldız tarafından hazırlanmış ve yayınlanmak üzere [TavsiyeEdiyorum.com](http://www.tavsiyeediyorum.com) Makale Kütüphanesine gönderilmiştir . Makaleden alıntı yapmak için alıntı yapılan yazıya aşağıdaki ibare eklenmelidir :

"LINGUA LATINAE : LATİN DİLİ – LATİNCE" başlıklı makalenin tüm hakları yazarı Dr.Ali Yıldız'a aittir ve makale, yazarı tarafından TavsiyeEdiyorum.com (<http://www.tavsiyeediyorum.com>) kütüphanesinde yayınlanmıştır.

Bu ibare eklenmek şartıyla, makaleden Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa uygun kısa alıntılar yapılabilir , ancak yazarının izni olmaksızın makalenin tamamı başka bir mecraya kopyalanamaz veya başka yerde yayınlanamaz.